

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-867 din 07.02. 2020
La nr. DI/2/290-1219 din 04.02.2020

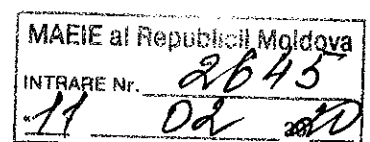
**Ministerul Afacerilor Externe și
Integrării Europene**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.761/2001 cu privire la serviciul diplomatic.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 file.

Director

Ruslan FLOCEA

11.02.20

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6309 din 07.02.2020

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.761/2001 cu privire la serviciul diplomatic (art.10, art.14, art.15, ș.a.)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit - Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, ceea ce corespunde art.102 din Constituție.

Categoria actului normativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*

e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Potrivit art.12 alin.(2) al legii, „Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice.". Mai mult ca atât, art.11 alin.(2²) al aceleiași legi prevede că „Anunțul privind organizarea consultărilor publice și materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie".

Cu referire la proiectul de lege autorul a respectat parțial etapele asigurării transparenței decizionale. Astfel, normele propuse au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene la data de 29.01.2020, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului. Totodată, proiectul a fost remis spre efectuarea expertizei anticorupție la 06.02.2020, respectiv nu a fost asigurat termenul de 10 zile lucrătoare pentru recepționarea propunerilor și/sau obiecțiilor.

Astfel, în procesul de promovare a proiectului nu au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În cadrul notei informative autorul stabilește expres: „Modificările și completările propuse ar putea fi grupate în câteva categorii, fiind dictate de:

(i) sporirea exigențelor față de persoanele angajate în serviciul diplomatic sau detașate pentru activitate în exterior (art.10 alin.(1), (3), (5) și (9), art.16 alin.(3), art.22) și art.26 alin.(3). Prin modificările propuse se va stabili pentru funcționarii serviciului diplomatic obligativitatea cunoașterii a două limbi de circulație internațională, neapartenența la partide politice și necesitatea abținerii de la manifestarea în public a convingerilor politice.

(ii) înlăturarea lacunelor la realizarea principiului rotației personalului instituțiilor diplomatice (art.10 alin.(10), art.15 alin.(4)). Astfel, s-a atestat că în lege a fost omisă o categorie de funcționari ai serviciului diplomatic. Prin respectivele modificări se corectează această scăpare.

(iii) protejarea drepturilor și intereselor personalului instituțiilor serviciului diplomatic (art.15 alin.(3), art.17, art.20 și art.28). Modificările au scopul de a admite instruirea diplomaților la cursurile organizate de alte instituții străine și modificări de constatare."

Astfel, analizând normele elaborate se constată că acestea au drept scop fortificarea funcțiilor de bază din instituțiile serviciului diplomatic, prin responsabilizarea acestora, precum și completarea condițiilor de angajare în entitățile sus-citate. Prin urmare, se constată că prevederile proiectului servesc scopului expus în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele instituționale ale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, de a dispune de cadre calificate și apolitice care vor activa în cadrul instituțiilor serviciilor diplomatice, ceea ce corespunde interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Nota informativă stabilește necesitatea și temeiul elaborării proiectului, prezintă argumentarea de rigoare și analizează principalele prevederi cu evidențierea elementelor noi aduse în legislația națională, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr.100/2017 privind actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Reieșind din argumentele expuse de autor în nota informativă se constată că implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. În acest sens, nota informativă prevede „Modificările propuse la Legea cu privire la serviciului diplomatic nu necesită cheltuieli suplimentare din bugetul de stat”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *“textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus în limbă simplă, clară și concisă, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține norme ce vizează activitatea serviciului diplomatic care este responsabil de realizarea politicii externe a Republicii Moldova și promovarea intereselor naționale pe plan extern.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în vederea fortificării funcțiilor de bază din instituțiile serviciului diplomatic, prin responsabilizarea acestora, precum și completarea condițiilor de angajare în entitățile date.

Autorul nu a respectat în totalitate cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional, statuate în Legea nr.239/2008. Totodată, proiectul este conform interesului public.

În normele supuse expertizei anticorupție nu au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

07.02.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Cristina DIACENCO, Inspector principal

